

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě - pobočka v Olomouci rozhodl samosoudkyní JUDr. Martinou Radkovou v právní věci žalobce: **J. S.**, bytem S., ul. J. P. II. 35, P., zast. JUDr. Alexandrem Belicou, advokátem se sídlem v Ostravě, Smetanovo náměstí 7, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení v Praze**, se sídlem Praha, Křížová 25, o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 18. 6. 2013, čj. X, o důchodové věci,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Ustanovenému zástupci **se přiznává** odměna za zastupování ve výši 4.828 Kč, která mu bude vyplacena do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku z účtu Krajského soudu v Ostravě.

Odůvodnění:

[1] Včas podanou žalobou se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí žalované, kterým byly zamítnuty námitky a potvrzena její rozhodnutí č. I a č. II ze dne 5. 4. 2013. Rozhodnutím ze dne 5. 4. 2013 (č. II) žalovaná přiznala žalobci od 16. 3. 2007 starobní důchod ve výši 486 Kč měsíčně. Podle § 56 odst. 3 zákona o důchodovém pojištění ve znění pozdějších předpisů, výplata starobního důchodu náleží od 1. 6. 2013 ve výši 659 Kč měsíčně. Rozhodnutím č. I ze dne 5. 4. 2013 bylo žalobci od 1. 6. 2013 podle § 56 odst. 1 písm. c) a § 38 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, odejmut invalidní důchod. Těmito rozhodnutími byl realizován rozsudek Krajského soudu v Ostravě – pobočka v Olomouci ze dne 8. 3. 2011, č. j. 72 Cad 136/2009 – 176.

[2] Žalobce v žalobě namítal, že napadené rozhodnutí odkazuje na nová nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004 a 987/2009, které vstoupily v platnost 1. 5. 2010. Jedná se o nařízení po odnětí invalidního důchodu žalobci, tedy po 18. 6. 2009. Proč žalovaná toto nařízení ze dne 1. 5. 2010 neposkytla Krajskému soudu v Ostravě – pobočce v Olomouci ze dne 8. 3. 2011 ani ke kasační stížnosti ze dne 10. 2. 2012. Nad odpovědí k usnesení Nejvyššího správního soudu žalovaná tak dlouho přemýšlela, že usnesení obdržel po jednom roce a dvou měsících, tzn. 12. 4. 2013 po jeho urgenci ze dne 1. 3. 2013. K usnesení ze dne 19. 6. 2013 „vypracovanému zástupkyní žalované“ žalobce uvedl, že s usnesením nesouhlasí a v odůvodnění spatřuje velká pochybení. Neexistoval žádný právní důvod pro odnětí invalidního důchodu od 18. 6. 2009. V souladu s čl. 24 polského důchodového zákona má pojištěný nárok na důchod, pokud získal období pojištění a) 35 let a dosáhl minimálně věku nezbytného k prokázání nároku na předčasný odchod do důchodu, b) 10 let a dosáhl věku 65 let a nesplňoval podmínky v bodě a). V Polsku nemohl žalobci být přiznán důchod před 1. 5. 2007, takže žalovaná porušila nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES). Protože byl žalobci invalidní důchod přiznán 1. 5. 2007 v Polsku a je Polák, tak žalovaná nemůže dát platnost před 1. 5. 2007, tzn. od 16. 3. 2007. Žalobce zažádal o důchod v únoru nebo březnu 2009, protože žalovaná by měla vypočítat dobu jeho zaměstnání v Československu, a to podle nejvyššího příjmu a mohla se pak vrátit k 1. 5. 2007, tedy k přiznání invalidního důchodu v Polsku. Žalobce nemá 25 let práce a potřebné doklady zašle dodatečně. V doplnění žaloby požádal žalobce soud o porozumění, jeho vysvětlení není příliš správné, protože má nepatrné znalosti práva, zhoršující se zdravotní stav a nemožnost využít služeb advokáta z důvodu obtížné finanční situace. Všechny překlady z českého jazyka do polského během čtyř let a pěti měsíců ho přivedly k tragické finanční, zdravotní a psychické situaci, kterou zapříčinili úředníci žalované svou nedbalostí a spoustou pochybení. Další průběh začal druhým rozhodnutím ze dne 18. 6. 2009 – nesprávné odnětí invalidního důchodu po napsání žádosti žalobce o přiznání starobního důchodu – nepsal žádné datum kromě 1. 5. 2007 – tj. konečné datum – spojující rozhodnutí polské s rozhodnutím českým, tzn. s § 58. Žalovaná se odvolává ve svých rozhodnutích na předpisy, ustanovení, zákony, paragrafy a nařízení Rady (EHS) – Evropského parlamentu a Rady (ES). Jsme v Evropské unii, jak Češi, tak i Poláci a i když u nás platí odlišné předpisy, musíme je revidovat s předpisy Evropské unie, která nás spojuje a nikoliv rozděluje.

Neměli bychom vytvářet nevysvětlené společné, jak Češi, tak Poláci, situace nebo problémy. Hlavním bodem žaloby je řada chyb a přehlédnutí žalovanou a nevysvětlení doby jeho zaměstnání v podniku První brněnská strojírna v Brně. Žalovaná měla k dispozici potvrzení PBS Brno ze dne 15. 8. 2007, že neodpracoval v tomto podniku období od 7. 10. 1968 do 31. 12. 1970, když tento neplatný duplikát pracovního certifikátu žalobce obdržel od PBS Brno dne 16. 2. 2000. Duplikát správného certifikátu obdržel 14. 8. 2013. Období jeho zaměstnání je od 7. 10. 1968 do 12. 2. 1969. Právě toto nesprávné období zaměstnání bylo započítáno – období po skončení pojištění, tzn. od 13. 2. 1969 do 31. 12. 1970 v osobním listu důchodového pojištění, jakož i ostatní období po skončení pojištění: od 1. 1. 1995 do 19. 6. 1995, od 17. 6. 1997 do 23. 6. 1997, od 1. 5. 2003 do 18. 1. 2004 a od 10. 9. 2005 do 7. 3. 2006, to vše "je nemocenský příspěvek po skončení pojištění. Po žalobcově přepočtu doby pojištění v práci nemá odpracováno 25 let. Z tohoto důvodu rozhodnutí ze dne 18. 6. 2009 je rozhodnutím nesprávným obnovujícím rozhodnutí první ze dne 12. 9. 2008 a přiznání plného invalidního důchodu žalobci. K tomu zaslal žalobce všechny přílohy a požádal soud o obnovení přiznání plného invalidního důchodu.

[3] Žalovaná ve svém vyjádření uvedla, že podle dávkového spisu žalobce 23. 1. 2009 požádal o přiznání starobního důchodu, žalovaná žádost obdržela 6. 3. 2009. Dle přiloženého přehledu o polských dobách pojištění byla žalobci polským nositelem pojištění dodatečně zhodnocena doba polského pojištění od 6. 2. 1973 do 15. 4. 1975 a od 1. 5. 2003 do 18. 1. 2004. Tímto dodatečným zápočtem doby pojištění splnil žalobce podmínku potřebné doby 25 let pojištění pro nárok na starobní důchod v ČR podle § 29 zákona o důchodovém pojištění s přihlédnutím čl. 45 odst. 1 nařízení Rady (EHS) č. 1408/71. Rozhodnutím ze dne 18. 6. 2009 žalovaná žalobci přiznala starobní důchod podle § 29 zákona o důchodovém pojištění s přihlédnutím čl. 45 a 46 odst. 2 nařízení od 16. 3. 2007 ve výši 490 Kč měsíčně s tím, že k tomuto datu vyplácený plný invalidní důchod nenáležel. Výplata plného invalidního důchodu byla žalobci odňata od běžné důchodové splátky, přeplatek nebyl vykázán, výplata starobního důchodu byla zařizována od 1. 7. 2009. Žalobce splnil podmínky nároku na starobní důchod dne 16. 1. 2007, tj. ještě před přiznáním plného invalidního důchodu, a proto s ohledem na § 38 zákona o důchodovém pojištění ve znění účinném do 31. 12. 2009 žalobci nárok na invalidní důchod nevznikl, neboť ke dni vzniku plné invalidity již splnil podmínku nároku na starobní důchod. Z tohoto důvodu nebylo možné v případě žalobce aplikovat § 58 zákona o důchodovém pojištění, protože nedošlo k souběhu nároku na starobní a plný invalidní důchod. Rozhodnutí bylo zrušeno rozsudkem Krajského soudu v Ostravě – pobočka v Olomouci ze dne 8. 3. 2011, sp. zn. 72 Cad 136/2009 – 176. Kasační stížnost žalované byla usnesením NSS ze dne 10. 2. 2012, sp. zn. 4 Ads 123/2011 – 230 odmítnuta. V rámci realizace rozsudku krajského soudu vydala žalovaná rozhodnutí č. I ze dne 5. 4. 2013, kterým žalobci odňala invalidní důchod od 1. 6. 2013 podle § 56 odst. 1 písm. c) zákona o důchodovém pojištění a § 38 zákona o důchodovém pojištění a rozhodnutí č. II ze dne 5. 4. 2013, kterým byl žalobci přiznán starobní důchod od 16. 3. 2007 podle § 29 písm. a) zákona o důchodovém pojištění s přihlédnutím čl. 45 a čl. 46 odst. 2 nařízení Rady (EHS) a počínaje 1. 5. 2010 i s přihlédnutím k nařízení Evropského

parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004 a č. 987/2009. V námitkovém řízení byla tato rozhodnutí potvrzena. K námitce žalobce týkající se zápočtu doby jeho zaměstnání v letech 1968 až 1970 žalovaná sdělila, že při hodnocení této doby pojištění vycházela z potvrzení o zaměstnání vydaného První brněnskou strojírnu a. s. Brno dne 7. 4. 1993 a z potvrzení ze dne 15. 8. 2007, které bylo zaměstnavatelskou organizací vyhotoveno na základě šetření žalované.

[4] V podání ze dne 28. 4. 2014 žalobce doplnil, že mu byl odebrán plný invalidní důchod v rozporu se zákony a předpisy EU. Žalobce žádal o nový výpočet za celé období, tedy pětileté období jeho práv v ČR, šlo mu hlavně o zvýšení jeho důchodu. Nespecifikoval datum obdržení invalidního důchodu, tedy 7. 5. 2007. Od 16. 3. 2007 v rozporu se zákony a předpisy Evropské unie mu byl přiznán mnohem nižší důchod s dřívějším datem, než měl přiznán důchod v Polsku, tj. od 1. 5. 2007 a v ČR od 7. 5. 2014. Podle polských zákonů by žalobce dostal důchod po roce 2010. Žádost o přiznání důchodu byla do ČR zaslána na základě přiznaného polského invalidního důchodu. Oba tyto invalidní důchody, tedy polský a český, se slučují a řídí se českým zákonem, § 58. Žalobce brojil proti rozhodnutí ze dne 18. 6. 2009 a ze dne 18. 6. 2013, které je podle něj vadné. Žalobce nemá odpracované, respektive pojištěné období 25 let. V ČR a na Slovensku získal 1596 dnů (v OKD Ostrava od 7. 12. 1963 do 3. 11. 1965 – 698 dnů, ŽDB Bohumín od 17. 1. 1966 do 23. 1. 1967 – 372 dnů, PBS Brno od 7. 10. 1968 do 12. 2. 1969 – 129 dnů a Mostáren Brezno od 5. 9. 1969 do 5. 10. 1970 – 379 dnů). Polská pracovní neschopnost po zakončení placení pojištění je ukončení pracovního poměru byla vypsáním jednotlivých dat celkem 612 dnů – nepojištěno. Období zaměstnání a pojištění v Polsku – 8070 dnů. Období po ukončení pojištění celkem – 612 dnů, to je celkem 7458 dnů. Pro koeficienty – české období – 1596 dnů a pro koeficienty polské období – 7458 dnů, tj. celkem 9054 dnů. To je celková doba pojištění do 15. 3. 2007, to je 24 let a 294 dnů. Podle potvrzení správy sociálního pojištění ze dne 20. 3. 2014 je žalobce oprávněn pobírat polský invalidní důchod z titulu úplné pracovní neschopnosti od 1. 5. 2007 doživotně.

[5] V doplnění žaloby žalobce namítal, že žalobce považuje napadené rozhodnutí za nezákonné pro jeho nesrozumitelnost. Žalovaná odkázala na § 56 odst. 3 zákona o důchodovém pojištění a v rozhodnutí ze dne 5. 4. 2013 odkazuje žalovaná na § 29 písm. a) zákona o důchodovém pojištění. Žalovaná však neuvedla, ke kterému dni jsou jí citovaná ustanovení účinná a už vůbec necituje znění a účinnost § 56 odst. 3 zákona o důchodovém pojištění. Žalobce odkázal na § 56 odst. 3 zákona o důchodovém pojištění účinný od 1. 1. 2013. Podle žalobce žalovaná porušila zákon tím, že neuvedla účinnost § 56 odst. 3 zákona o důchodovém pojištění. Ustanovení § 56 odst. 3 zákona o důchodovém pojištění účinného od 1. 1. 2013 na danou věc nelze aplikovat. Uvedení účinného znění chybí jak v rozhodnutí ze dne 5. 4. 2013, tak v rozhodnutí o námitkách.

[6] V podání ze dne 20. 3. 2015 žalobce zopakoval předchozí argumentaci a namítl, že žalovaná mu přiznala důchod od 16. 3. 2007, avšak v Polsku mu byl přiznán od 1. 5. 2007, rozdíl je tedy 46 dnů. Žalobci byl přiznán plný invalidní důchod od 7. 5. 2007 v ČR na základě přiznání polského plného invalidního důchodu.

Žalovaná v rozhodnutí ze dne 18. 6. 2009 přiznala důchod od 18. 6. 2009, tedy v rozporu s rozhodnutím, a proto v období od 16. 3. 2007 do 7. 5. 2007 (za měsíc březen a duben) žalobci nebyl vyplácen žádný důchod. Výpočet důchodu žalobce v ČR se řídí čl. 58 a český plný invalidní důchod od 7. 5. 2007 je propojen obdobími, kdy byl žalobce zaměstnán a pojištěn s polským invalidním důchodem. Žalobce požádal soud o vydání rozsudku o vyrovnání a nový výpočet plného invalidního důchodu s každoročním procentním navýšením, a to za období od 1. 7. 2009 do 31. 5. 2013, protože žalovaná snížila - nevypočetla výši z plného invalidního důchodu, ale z titulu invalidity III. stupně, a to bez ročního procentního navýšení. Žalobce pobíral v Polsku podporu v nezaměstnanosti od 16. 3. 2006 do 15. 3. 2007, tamtéž byl registrován od 8. 3. 2006 do 30. 4. 2007, od 26. 4. 2007 do 7. 5. 2007 byl hospitalizován v nemocnici, potvrzení soudu zaslal.

[7] Žalobce při jednání soudu k věci uvedl, že žalovaná napadeným rozhodnutím přiznala žalobci invalidní důchod od 16. 3. 2007, v napadeném rozhodnutí se posunulo datum, starobní důchod byl přiznán od 16. 3. 2007. Za březen a duben nebyl vyplácen žádný důchod. Žalobce se táže jak to, že byl přiznán starobní důchod zpětně, když 16. 3. 2007 až do května 2007 nebyl vyplácen žádný důchod. Dále je chyba v zápočtu doby pojištění u První brněnské strojírně, doba zaměstnání je uvedena v potvrzení z 15. 8. 2007 a 14. 8. 2013. Fyzicky pracoval žalobce na Slovensku, ale pod První brněnskou strojírnou, od 19. 9. 1969 do října 1970. Žalovaná započítala dobu zaměstnání v Polsku podle polských předpisů, které nemají stejnou platnost v ČR a započítala i dobu, kdy žalobce nebyl zaměstnán a pojištěn, v Polsku také započítávají doby pobírání nemocenské. Právní zástupce žalobce dodal, že problém je, že správní rozhodnutí jsou zasílána česky a žalobci jim obvykle zcela nerozumí a je to chyba státu a zákonů.

[8] Zástupkyně žalované k provedenímu dokazování uvedla, že podle zákona o důchodovém pojištění nárok na invalidní důchod vzniká splněním zákonných podmínek včetně doby pojištění. Pokud pojištěnec splní podmínku nároku na starobní důchod, nenáleží mu invalidní důchod. Žalobce je nar. 16. 5. 1945 a podle zákona o důchodovém pojištění věkovou podmínku na starobní důchod splnil 16. 1. 2007. K tomuto datu neměl žalobce splněnou druhou zákonnou podmínku, podle důkazů u ČSSZ tak, aby byl starobní důchod přiznán (25 let doby pojištění). Proto nic nebránilo přiznání invalidního důchodu. Od května 2007 byla uznána invalidita žalobce. V roce 2009 si žalobce požádal o český starobní důchod, žalovaná postupovala v souladu s koordinačními nařízeními EU, a to v ČR i v Polsku. Základní princip koordinace v rámci EU je tzv. sčítání dob pojištění pro posouzení nároku na důchod. Pro posouzení podmínky pojištění 25 let v ČR byly započteny i polské doby pojištění, které vykazala polská strana. Tímto údajem je ČR vázána, nemůže ho měnit. Doby pobírání nemocenských dávek upravuje obdobně i česká právní úprava. K zaměstnání u První brněnské strojírně a čerpání neplaceného volna: podle právní úpravy do 31. 12. 1995 se do doby zaměstnání započítávala i doba neplaceného volna. Proto ji První brněnská strojírna vykazala. S nově evidovanou dobou pojištění v součtu k 16. 1. 2007 splnil žalobce i druhou podmínku, dobu pojištění. Ust. § 58 ZDP dává možnost porovnat důchody jen v případě souběhu. K takové situaci u žalobce nedošlo. Nárok na starobní důchod žalobce splnil od 16. 1. 2007

a podmínku invalidity až od května 2007. Nárok na invalidní důchod vznikl až po nároku na starobní důchod. Protože nikdo nemá nárok na invalidní důchod, když má nárok na starobní důchod, nezbylo žalované, než odejmout invalidní důchod a přiznat starobní důchod, byť je starobní důchod pro žalobce méně výhodný. Přeplatek nebyl vykázán, neumožňuje to ani právní úprava. Invalidní důchod byl odňat až od července 2009, od července 2009 byl přiznán starobní důchod. K dotazu žalobce žalovaná k výši starobního důchodu uvedla, že jeho výše odpovídá odpracované době v ČR, jen doby pojištění se sčítají.

[9] Krajský soud v Ostravě - pobočka v Olomouci přezkoumal napadené rozhodnutí podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále „s. ř. s.“) v mezích žalobních bodů a při přezkoumání rozhodnutí vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 a 2 s. ř. s.), tedy ke dni 18. 6. 2013. Soud ve vztahu k souzené věci a žalobním námitkám ze správního spisu zjistil, že rozhodnutím ze dne 18. 6. 2009 přiznala žalovaná žalobci starobní důchod ve výši 490 Kč měsíčně.

[10] Rozhodnutím ze dne 5. 4. 2013 (č. II) žalovaná přiznala žalobci od 16. 3. 2007 starobní důchod ve výši 486 Kč měsíčně. Podle § 56 odst. 3 zákona o důchodovém pojištění ve znění pozdějších předpisů, výplata starobního důchodu náleží od 1. 6. 2013 ve výši 659 Kč měsíčně.

[11] Rozhodnutím č. I ze dne 5. 4. 2013 byl žalobci od 1. 6. 2013 podle § 56 odst. 1 písm. c) a § 38 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, odejmut invalidní důchod. Těmito rozhodnutími byl realizován rozsudek Krajského soudu v Ostravě – pobočka v Olomouci ze dne 8. 3. 2011, č. j. 72 Cad 136/2009 – 176.

[12] Rozhodnutím žalované ze dne 18. 6. 2013 byly zamítnuty námitky proti rozhodnutím žalované č. I a č. II ze dne 5. 4. 2013 a tato rozhodnutí byla potvrzena. Žalovaná 27. 6. 2007 obdržela žádost žalobce o invalidní důchod, kterou žalobce uplatnil u polského nositele pojištění 23. 5. 2007. Podle posudku Městské správy sociálního zabezpečení Brno ze dne 23. 5. 2008 byl žalobce od 7. 5. 2007 uznán plně invalidním. Žalovaná odkázala na § 38 a § 29, § 32 zákona o důchodovém pojištění ve znění účinném do 31. 12. 2009. Důchodový věk žalobce činí 61 let a 8 měsíců a tohoto věku žalobce dosáhl 16. 1. 2007. Žalobce tak ke dni 7. 5. 2007 sice splnil podmínku věku potřebného pro vznik nároku na starobní důchod podle § 29 zákona o důchodovém pojištění ve znění účinném do 31. 12. 2009, nesplnil však podmínku potřebné doby pojištění pro vznik nároku na tento důchod, neboť získal pouze 24 roků a 86 dnů doby pojištění namísto potřebných 25 let. Rozhodnutím ze dne 12. 9. 2008 tak žalovaná žalobci podle § 39 odst. 1 písm. a) zákona o důchodovém pojištění v platném znění a podle čl. 46 odst. 2 Nařízení Rady (EHS) č. 1408/71 od 7. 5. 2007 přiznala plný invalidní důchod ve výši 1.560 Kč měsíčně. Dne 6. 3. 2009 obdržela žalovaná žádost žalobce o starobní důchod, kterou žalobce uplatnil u polského nositele pojištění 18. 9. 2008. Podle přiloženého přehledu polských dob pojištění zhodnotil polský nositel pojištění žalobci dodatečně dobu

pojištění od 6. 2. 1973 do 15. 4. 1975 a od 1. 5. 2003 do 18. 1. 2004. Tímto dodatečným zápočtem nově doložené doby pojištění splnil žalobce s přihlédnutím k polským dobám pojištění podmínku získání 25 let pojištění pro nárok na starobní důchod podle § 29 zákona o důchodovém pojištění ve znění účinném do 31. 12. 2009. Doba pojištění stanovená pro nárok na důchod byla splněna pouze s přihlédnutím k čl. 45 odst. 1 nařízení Rady (EHS) č. 1408/71. Rozhodnutím ze dne 18. 6. 2009 proto žalovaná žalobci podle § 29 písm. a) zákona o důchodovém pojištění a s přihlédnutím k článkům 45 až 46 odst. 2 nařízení Rady (EHS) č. 1408/71 od 16. 3. 2007 přiznala starobní důchod ve výši 490 Kč měsíčně. V odůvodnění tohoto rozhodnutí bylo uvedeno, že vzhledem k tomu, že žalobce splňuje podmínky nároku na starobní důchod ke dni 16. 1. 2007, plný invalidní důchod mu nenáležel. Výplatu plného invalidního důchodu žalovaná odnímá od běžné splátky a přeplatek nevykazuje. Výplata starobního důchodu se zařizuje od 1. 7. 2009. Rozsudkem Krajského soudu v Ostravě – pobočka v Olomouci ze dne 8. 3. 2011, č. j. 72 Cad 136/2009 – 176, bylo rozhodnutí žalované ze dne 18. 6. 2009 zrušeno a věc byla vrácena žalované k dalšímu řízení. Podle soudu byl výrok napadeného rozhodnutí v rozporu s odůvodněním, neboť informace o odnětí plného invalidního důchodu byla obsažena pouze v odůvodnění rozhodnutí ze dne 18. 6. 2009. Kasační stížnost proti tomuto rozsudku ve vztahu k § 58 zákona o důchodovém pojištění Nejvyšší správní soud usnesením ze dne 10. 2. 2012, č. j. 4 Ads 123/2011 – 230 odmítl s tím, že závěr týkající se aplikace § 58 zákona o důchodovém pojištění byl učiněn mimo rámec důvodů, pro které bylo napadené rozhodnutí žalované zrušeno a není pro žalovanou závazné. V návaznosti na citované rozsudky vydala žalovaná rozhodnutí č. I ze dne 5. 4. 2013, kterým žalobci od 1. 6. 2013 odňala invalidní důchod, rozhodnutí č. II ze dne 5. 4. 2013, kterým mu od 16. 3. 2007 přiznala starobní důchod, jehož výplata mu náleží od 1. 6. 2013 ve výši 659 Kč měsíčně. Výše starobního důchodu se skládá ze základní a procentní výměry (§ 4 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění). Pro výši důchodu byla započtena v českém důchodovém pojištění doba pojištění 1886 dní a v polském důchodovém pojištění 8070 dní; celkem doba pojištění činí 9956 dní. Vzhledem k tomu, že žalobci vznikl nárok na starobní důchod pouze s přihlédnutím k dobám pojištění získaným podle polských právních předpisů, se ve smyslu čl. 46 odst. 2 nařízení Rady (EHS) č. 1408/71 vypočte teoretická výše důchodu, na kterou by žalobce měl nárok v případě, že by všechny doby pojištění v členských státech splnil v ČR. Při výpočtu teoretické výše důchodu postupuje žalovaná podle českých právních předpisů a výpočet je následující. Výše základní výměry starobního důchodu podle § 33 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění ve znění účinném k 16. 3. 2007 činí 1.570 Kč měsíčně. Výše procentní výměry byla podle § 33 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění stanovena procentní sazbou z výpočtového základu podle doby pojištění získané do vzniku nároku na starobní důchod a podle doby pojištění získané po vzniku nároku na tento důchod. Vzhledem k tomu, že žalobce získal 27 celých roků pojištění, činí podle § 34 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění výše procentní výměry do vzniku nároku 40,50 % výpočtového základu měsíčně (27 celých roků x 1,5). Při výpočtu výpočtového základu vycházela žalovaná z osobního vyměřovacího základu, který určila podle § 16 zákona o důchodovém pojištění jako měsíční průměr úhrnu ročních vyměřovacích základů žalobce za rozhodné období, jímž je v případě žalobce období let 1986 až 2006, tj. 30 kalendářních roků bezprostředně

předcházejících roku přiznání důchodu bez zahrnutí let před rokem 1986 (§ 18 ZDP). Doba pojištění podle českých právních předpisů: při výpočtu osobního vyměřovacího základu se ve smyslu čl. 47 odst. 1 písm. d) nařízení Rady (EHS) č. 1408/71 za dobu pojištění získanou výkonem výdělečné činnosti v jiném členském státě během rozhodného období dosadí průměrný indexovaný výdělek vypočtený z vyměřovacích základů získaných a započítávaných podle českých právních předpisů. Průměrný denní indexovaný výdělek dosazovaný za jednotlivé dny, ve kterých trvalo pojištění spojené s výdělečnou činností v jiném členském státě, činí 58,8209 Kč. Základem pro stanovení tohoto průměrného výdělku jsou vyměřovací základy získané podle českých právních předpisů v rozhodném období. Nebylo-li však počínaje rokem 1986 získáno alespoň 5 kalendářních roků s vyměřovacím základem, vypočte se průměrný výdělek z vyměřovacích základů získaných od roku 1986 a z vyměřovacího základu získaného v posledním kalendářním roce před rokem 1986. Pokud v rozhodném období nebyl získán žádný vyměřovací základ, je základem pro výpočet průměrného výdělku vyměřovací základ získaný v posledním kalendářním roce před rokem 1986 (§ 18 odst. 4 zákona o důchodovém pojištění, *per analogiam*). V daném případě byl základem pro stanovení průměrného výdělku vyměřovací základ získaný v roce 1969. Průměrný denní indexovaný výdělek byl vypočten jako souhrn vyměřovacích základů násobených příslušnými koeficienty nárůstu všeobecného vyměřovacího základu platnými pro příslušný kalendářní rok, který se vydělil počtem dnů, ve kterých byly použité vyměřovací základy získány. S ohledem na uvedené činí osobní vyměřovací základ žalobce 732 Kč. Podle § 15 zákona o důchodovém pojištění ve znění účinném k 16. 3. 2007 je výpočtovým základem osobní vyměřovací základ, pokud nepřevyšuje částku 9.600 Kč. Převyšuje-li osobní vyměřovací základ částku 9.600 Kč, stanoví se výpočtový základ tak, že částka 9.600 Kč se počítá v plné výši, z částky osobního vyměřovacího základu nad 9.600 Kč do 23.300 Kč se počítá 30 % a z částky osobního vyměřovacího základu nad 23.300 Kč se počítá 10 %. Výpočtový základ žalobce tak činí 732 Kč. Procentní výměra za 27 roků by tak činila 40,50 % výpočtového základu, tj. 297 Kč. Podle § 33 odst. 2 věty třetí zákona o důchodovém pojištění však výše procentní výměry starobního důchodu činí nejméně 770 Kč měsíčně. Procentní výměra starobního důchodu žalobce proto činí 770 Kč měsíčně. Žalovaná zároveň provedla výpočet starobního důchodu žalobce podle zákona č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení, ve znění účinném do 31. 12. 1995. Podle § 12 odst. 1 zákona č. 100/1988 Sb. ve znění účinném do 31. 12. 1995 je průměrný měsíční výdělek měsíční průměr hrubých výdělků dosažených v pěti výdělkově nejlepších kalendářních letech v rozhodném období; připadá-li v úvahu více rozhodných období, je průměrným měsíčním výdělkem měsíční průměr hrubých výdělků z toho rozhodného období, v němž je tento průměr nejvyšší. V případě žalobce byly nejvýhodnější roky 2001, 2003, 2004, 2005 a 2006, za které dosáhl průměrného měsíčního výdělku ve výši 1.426 Kč. Podle § 12 odst. 6 zákona č. 100/1988 Sb. ve znění účinném do 31. 12. 1995, převyšuje-li průměrný měsíční výdělek vypočtený podle odst. 1 částku 2.500 Kč, počítá se částka 2.500 Kč v plné výši, z částky nad 2.500 Kč do 6.000 Kč 1/3 a z částky nad 6.000 Kč do 10.000 Kč 0,1; k částce nad 10.000 Kč se nepřihlíží. Průměrný měsíční výdělek tak v případě žalobce činí 1.426 Kč. Podle § 22 odst. 1 zákona č. 100/1988 Sb. ve znění účinném do 31. 12. 1995 činí základní výměra starobního důchodu a) 60 % průměrného měsíčního výdělku, byl-li občan zaměstnán 1. nejméně 20 roků

zaměstnání I. pracovní kategorie, 2. nejméně 15 roků v zaměstnání uvedené v § 14 odst. 2 písm. m). Žalovaná odkázala na § 22 odst. 1 zákona č. 100/1988 Sb. ve znění účinném do 31. 12. 1995 a odst. 2. Podle výše citovaných ustanovení činí základní výměra 50 % průměrného měsíčního výdělku, tj. základní výměra činí 50 % z 1.426 Kč, tedy 713 Kč. Tato částka se zvyšuje o 38,6 % na částku 989 Kč. Výše procentní výměry starobního důchodu žalobce vypočtená podle zákona č. 100/1988 Sb. ve znění účinném do 31. 12. 1995 činí 989 Kč a podle zákona o důchodovém pojištění pouze 770 Kč, proto náleží žalobci procentní výměra ve výši 989 Kč. Při zjišťování skutečné výše důchodu se postupuje v souladu s čl. 46 odst. 2 nařízení Rady (EHS) č. 1408/71, kdy se teoretická výše důchodu upraví v poměru dob pojištění získaných podle českých právních předpisů celkové době pojištění získané ve všech členských státech. Žalobce získal celkem 1.886 dní pojištění podle českých právních předpisů a 9.956 dní pojištění ve všech členských státech. S ohledem na toto ustanovení byl proveden přepočet základní procentní výměry starobního důchodu. Ve výše uvedeném poměru dob tedy základní výměra činí 298 Kč $[(1.570 \text{ Kč} \times (1886/9956))]$ a procentní výměra činí 188 Kč $[989 \text{ Kč} \times (1886/9956)]$. Starobní důchod žalobce k 16. 3. 2007 činí celkem 486 Kč měsíčně (298 Kč + 188 Kč). Podle nařízení vlády č. 256/2007 Sb. se od ledna 2008 zvyšuje důchod na 517 Kč měsíčně, podle nařízení vlády č. 214/2008 Sb. se od srpna 2008 důchod zvyšuje na 606 Kč měsíčně, podle nařízení vlády č. 363/2008 se důchod zvyšuje od ledna 2009 na 615 Kč měsíčně. I od 1. 5. 2010 podle evropského práva nadále žalobci náležel starobní důchod ve výši 615 Kč měsíčně. Podle citovaných nařízení byl k lednu 2013 zvýšen důchod na 659 Kč měsíčně. Dodatečným zápočtem doby pojištění v období od 6. 2. 1973 do 15. 4. 1975 a od 1. 5. 2003 do 18. 1. 2004 v rozsahu dvou let a 318 dnů splnil žalobce ke dni 16. 1. 2007, kdy dosáhl důchodového věku, podmínku získání nejméně 25 let pojištění pro vznik nároku na starobní důchod podle § 29 ZDP. Invalidní důchod přiznaný od 7. 5. 2007, tj. po vzniku nároku na starobní důchod tedy žalobci ve smyslu § 38 ZDP nenáležel. Výplata invalidního důchodu pro invaliditu III. stupně byla prováděna do 31. 5. 2013 s ohledem na § 56 odst. 1 písm. c) ZDP. Výplata starobního důchodu proto náleží od 1. 6. 2013. K námitkám žalobce žalovaná uvedla odkaz na § 58 ZDP, § 54 odst. 1 a 2. V případě žalobce nebyly současně splněny podmínky nároku na výplatu důchodu starobního a plného invalidního. Na základě dodatečného zápočtu polské doby pojištění v období za roky 1973 - 1975 a 2003 a 2004 bylo zjištěno, že žalobce podmínky nároku na starobní důchod již ke dni 16. 1. 2007, tzn. ještě před přiznáním plného invalidního důchodu, a nárok na plný invalidní důchod mu tedy nemohl vzniknout, protože by k datu vzniku plné invalidity nesplnil všechny podmínky podle § 38 ZDP ve znění účinném do 31. 12. 2009, neboť ke dni vzniku plné invalidity splnil podmínky nároku na důchod podle § 29 citovaného zákona. Vzhledem k tomu, že žalobci nemohl vzniknout nárok na plný invalidní důchod, nemohlo v jeho případě dojít k současnému splnění podmínek nároku uvedených na výplatu plného invalidního důchodu a starobního důchodu, proto nelze přistoupit k porovnání výše uvedených důchodů a přiznání vyššího z nich. Žalobce s ohledem na dodatečný zápočet polské doby pojištění v období od 6. 2. 1973 do 15. 4. 1975 a od 1. 5. 2003 do 18. 1. 2004 splňuje podmínky pro přiznání pouze starobního důchodu, invalidní důchod mu byl proto od 1. 6. 2013 odňat. Stížnost na časový odstup mezi vydáním

usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 2. 2012 a vydáním napadených rozhodnutí žalované dne 5. 4. 2013 žalovaná vyřídila samostatným sdělením.

[13] Soud dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

[14] První žalobní námitkou brojil žalobce proti odnětí invalidního důchodu a přiznání starobního důchodu. Tato námitka není důvodná. Mezi účastníky řízení není sporu o skutkovém stavu, tedy tom, že žalobce požádal žalovanou v roce 2007 o přiznání invalidního důchodu a v roce 2009 o starobní důchod. Žalobce se narodil 6. 5. 1945, podle § 32 a přílohy zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění účinném ke dni vydání napadeného rozhodnutí, dosáhl důchodového věku v 61 letech a 8 měsících věku, tj. 16. 1. 2007. Podle § 29 odst. 1 písm. a) zákona o důchodovém pojištění *pojištěnec má nárok na starobní důchod, jestliže získal dobu pojištění nejméně 25 let a dosáhl aspoň věku potřebného pro vznik nároku na starobní důchod (dále jen "důchodový věk") před rokem 2010*. Podle potvrzení zaslaného polským nositelem pojištění žalobce získal v ČR a Polsku 24 roků a 86 dnů doby pojištění. Žalobce byl uznán plně invalidním od 7. 5. 2007 a proto mu žalovaná dne 12. 9. 2008 přiznala plný invalidní důchod ve výši 1.560 Kč měsíčně. Po zhodnocení dob pojištění polským nositelem pojištění a podání žádosti o starobní důchod (žalobce podal v Polsku 18. 9. 2008, žalovaná obdržela 6. 3. 2009) již žalobce splnil obě podmínky nároku na přiznání českého starobního důchodu a proto žalovaná žalobci od 1. 6. 2013 invalidní důchod odňala a starobní důchod přiznala v souladu s § 56 odst. 1 písm. c) zákona o důchodovém pojištění, podle kterého *důchod byl přiznán nebo je vyplácen ve vyšší částce, než v jaké náleží, nebo byl přiznán nebo se vyplácí neprávem, důchod se sníží nebo odejme nebo jeho výplata se zastaví, a to ode dne následujícího po dni, jímž uplynulo období, za které již byl vyplácen* (odnětí invalidního důchodu) a podle shora citovaného § 29 odst. 1 písm. a) zákona o důchodovém pojištění. Žalovaná správně vybrala právní normy a ty na řádně zjištěný skutkový stav (o kterém nebylo mezi účastníky sporu) správně aplikovala. Námitka žalobce, že neexistoval žádný právní předpis pro odnětí invalidního důchodu, je nedůvodná.

[15] Námitka žalobce, že žalovaná měla postupovat podle polských právních předpisů, je neopodstatněná. Český důchod vyplácí žalovaná od 1. 5. 2004 v souladu s čl. 11 a násl. nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004 ze dne 29. dubna 2004 o koordinaci systémů sociálního zabezpečení (dále jen „nařízení č. 883/2004“) a do 30. 4. 2004 podle nařízení Rady (ES) č. 1408/71 ze dne 14. června 1971 o uplatňování systémů sociálního zabezpečení na zaměstnané osoby a jejich rodiny pohybující se v rámci Společenství, jak správně uvedla v napadeném rozhodnutí. Základním pravidlem pro určování příslušných právních předpisů je pravidlo státu místa výkonu činnosti – *lex loci laboris* [čl. 11 bod 3 písm. a) nařízení č. 883/2004, obdobně čl. 13 a násl. nařízení Rady (ES) č. 1408/71]. Za odpracované doby v České republice náleží žalobci český důchod podle českých právních předpisů. Polské předpisy na přiznání důchodu za tyto doby vůbec nedopadají.

[16] Námitka nezohlednění doby pojištění u První brněnské strojírny, a. s., je nedůvodná, protože v napadených rozhodnutích žalované byla tato doba již v přiznaném důchodě a jeho výši zohledněna. Podle osobního listu důchodového pojištění ze dne 27. 3. 2013 jsou doby od 7. 10. 1968 do 31. 12. 1970 v dobách pojištění jednoznačně započteny. To odpovídá i potvrzením zaměstnavatele První brněnská strojírna, a.s., předloženým žalobcem při jednání soudu.

[17] Podle žádosti žalobce o přiznání starobního důchodu (podané u polského nositele pojištění 18. 9. 2008 a doručené žalované 6. 3. 2009) a přiloženého přehledu polských dob pojištění byla polským nositelem pojištění dodatečně žalobci zhodnocena doba polského pojištění od 6. 2. 1973 do 15. 4. 1975 a od 1. 5. 2003 do 18. 1. 2004. Tak získal žalobce potřebných 25 let doby pojištění a dosáhl nároku na starobní důchod. V souladu s § 29 písm. a) a § 56 odst. 1 písm. c) zákona o důchodovém pojištění a v souladu s čl. 45 a čl. 46 odst. 2 nařízení č. 1408/1971 (o započítávání dob pojištění) byla žalovaná povinna žalobci k jeho žádosti (o starobní důchod) odejmout invalidní důchod a přiznat starobní důchod.

[18] Podle § 56 odst. 1 písm. c) zákona o důchodovém pojištění *zjistí-li se, že důchod byl přiznán nebo je vyplácen ve vyšší částce, než v jaké náleží, nebo byl přiznán nebo se vyplácí neprávem, důchod se sníží nebo odejme nebo jeho výplata se zastaví, a to ode dne následujícího po dni, jímž uplynulo období, za které již byl vyplacen. Z žádosti žalobce o starobní důchod žalovaná zjistila, že mu vznikl nárok na starobní důchod, který mu přiznala, a že invalidní důchod je vyplácen neprávem, proto byla povinna jej odejmout.*

[19] Neuvedení účinného znění aplikovaných právních předpisů nemá obecně vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí. Běžně správní úřady používají aplikované právní předpisy - a také na ně tak odkazují – v aktuálně účinném znění. Pokud jsou aplikovány právní předpisy v jiných zněních než aktuálně účinných, zpravidla je to v rozhodnutích či jiných písemnostech uvedeno. Stejně tak tomu bylo i v souzené věci. V souladu s čl. 87 nařízení č. 883/2004 bylo aplikováno na případ žalobce nařízení č. 1408/1971, s přihlédnutím k nařízení č. 883/2004.

[20] Námitka týkající se vyplácení důchodu se míjí se souzenou věcí, protože přiznání důchodu a jeho výplata jsou dvě rozdílné kategorie. V souzené věci soud přezkoumává pouze rozhodnutí o odnětí invalidního důchodu a přiznání starobního důchodu, nikoliv jejich výplaty.

[21] Námitka žalobce, že doba pojištění v České republice nedosáhla 25 let, je lichá. Doby pojištění uvedené na osobním listu důchodového pojištění, které vyplývají z doložených důkazů (potvrzení polského nositele pojištění a potvrzení předložených žalobcem) svědčí o opaku. Podle dopisu První brněnské strojírny DIZ a. s. ze dne 15. 8. 2007, předloženého žalobcem ze správního spisu žalované, byl zde žalobce zaměstnán do 31. 12. 1970 a to je pro posouzení doby pojištění rozhodné. Sám žalobce nedoložil, že by byl pracovní poměr ukončen k dřívějšímu datu, ostatně to ani konkrétně netvrdil.

[22] K námitce žalobce o zasílání písemností žalovanou v českém jazyce soud konstatuje, že námitka je neopodstatněná. Žádný právní předpis neukládá žalované komunikovat s žalobcem v jeho mateřském jazyce. Podle § 16 odst. 1 věta první správního řádu (zákon č. 500/2004 Sb.) *v řízení se jedná a písemnosti se vyhotovují v českém jazyce*. Podle § 16 odst. 3 správního řádu *každý, kdo prohlásí, že neovládá jazyk, jímž se vede jednání, má právo na tlumočníka zapsaného v seznamu tlumočnicků, kterého si obstará na své náklady*. V polském jazyce nemůže žalobce s úřadem jednat na náklady úřadu, protože není občanem České republiky (srov. § 16 odst. 4 správního řádu).

[23] Závěrem soud shrnuje, že žalovaná zjistila správně skutkový stav, vybrala správně právní předpisy, pod které jej subsumovala a z toho vyvodila v souladu se zákonem a citovanými nařízeními správné skutkové i právní závěry, se kterými se soud ztotožnil.

[24] Úspěšná žalovaná a neúspěšný žalobce nemají právo na náhradu nákladů řízení podle § 60 odst. 1 a 2 s. ř. s.

[25] Ustanovenému zástupci žalobce byla přiznána podle § 35 odst. 8 s. ř. s. odměna za zastupování, spočívající v odměně za tři úkony právní služby podle § 7, § 9 odst. 2 ve spojení s § 11 odst. 1 písm. b), d) a g) vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů (advokátní tarif), za převzetí věci a účast na jednání soudu, tj. 3 x 1.000 Kč. Ke všem úkonům přiznal soud paušální náhradu hotových výdajů podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu ve výši 300 Kč, tj. celkem 900 Kč. Náhrada za promeškaný čas činí podle § 14 odst. 1 a 3 advokátního tarifu 600 Kč za šest půlhodin (čas dle idos.cz za cestu vlakem a tramvají v Olomouci). Cestovné bylo doloženo jízdenkami v hodnotě celkem 328 Kč. Celková odměna za zastupování činí 4.828 Kč. Soud odměnu podle § 12 odst. 1 advokátního tarifu nezvýšil, neboť žalobci byla dne 6. 11. 2013 ustanovena tlumočnice pro řízení a písemná podání byla překládána, stejně jako bylo tlumočeno jednání u soudu.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně ve lhůtě do dvou týdnů po doručení usnesení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské nám. 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí proti

němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaje o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Olomouci dne 14. 4. 2015

Za správnost vyhotovení:
Markéta Chrudinová

JUDr. Martina Radkova v. r.
samosoudkyně